

Утвърдил:

Директор: Анета Стефанова

ПРОГРАМА ЗА ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

I. СЪЩНОСТ НА ПРОГРАМАТА

Интеркултурното образование е насочено към усвояване на знания за различни измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиращо позитивно отношение към разнообразието във всички области на човешкия живот, както и умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда

Интеркултурното образование включва взаимното опознаване на различни етно култури, оценяване на техните достойнства и използването на положителните им страни в процеса на обучение и възпитание. Интеркултурното образование в ДГ е насочено към даване на познания за културата на всички общности в страната, към себепознание и себеразбиране от етническа принадлежност, избягване на предразсъдъците, приемане и уважение на културните различия, разбиране на хората с различна етническа и културна принадлежност и формиране на познания за официалния език.

Целта на интеркултурното възпитание и образование в ПУВ е формирането на интеркултурна компетентност, която е необходима на различните етнически групи. В тази компетентност се включва способността продължително и ефективно да се общува с различни култури, което предполага развитие на взаимен респект и толерантност.

Детската градина е първата институция, в която се реализира и осъществява на практика интеркултурното образование. В нея за първи път в живота на детето от предучилищна възраст, различните етно култури не само се срещат, но съжителстват и взаимно се опознават.

II. ЦЕЛИ, ЗАДАЧИ И ПОДХОДИ ЗА ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Цел:

Осигуряване на възможности за усвояване и развиване на знания, умения, отношения у децата, произтичащи от интеркултурното образование.

Зачитане значимостта на всяка човешка личност, признаване правото и ценността на различието, приемане равнопоставеността на всички в общото социално пространство; осъзнаване и ценене на своята и мултиетническата културна идентичност; формиране на уважение към хората от различните етноси.

2. Задачи:

1. Педагогическите специалисти да подбират адекватна информация, продукти и политика за провеждане на интеркултурно образование в детската градина.

2. Детска градина „Слънчев ден“ да утвърждава политика на:

а) възпитаване на децата в демократичните ценности;

- б) премахване на социалната и говорната изолация на децата от малцинствени групи и изтъкване и развиване на техните силни страни;
- в) поощряване на комуникативните умения и съвместни дейности между децата от различни етнически групи;
- г) насърчаване на инициативността, отговорността, солидарността, социалната и емоционалната чувствителност и здравословния начин на живот на децата и семействата;
- д) достигане до рамковите изисквания за емоционална интелигентност и интеркултурно образование като знания, умения отношения в ДОС;
- е) включване на родители от малцинствата в педагогическата работа в ДГ.

3. Образователният процес да изгражда и поддържа позитивен психологически климат и възможности за избори, свързани със здравето, екологията, гражданското участие, межкултурната толерантност, взаимното разбиране, зачитане и уважение; да създава позитивна образователна среда за диалог между представителите на различните културни общности в зависимост от тяхната възраст и компетентности.

3.Подходи:

3.1. педагогически:

- ситуационен;
- игрови;
- позиционен.

3.2. психологически:

- личностно-ориентиран;
- индивидуален;
- субект- обект;
- субект- субект.

III. ДЕЙНОСТИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

- Проучване и анализ на потребностите от иновативни инструменти за формиране на знания, умения, отношение към другите и за тяхната национална идентичност;
- Организиране и провеждане на дейности, свързани с Европейския ден толерантността;
- Разработване на методически материали за провеждане на ефективно интеркултурно образование;
- Оценяване ефективността на разработени от педагогическия екип методически материали и представяне на добър педагогически опит;
- Включване в семинари и уъркшопи, организирани от детската градина или НПО;
- Организиране на кампании, подкрепящи здравето, толерантността, социалната чувствителност, правата на човека, опазването на околната среда и пр.

IV. ОСИГУРЯВАНЕ НА ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ В ДЕТСКАТА ГРАДИНА ЧРЕЗ ОБРАЗОВАТЕЛНА, ПРАКТИЧЕСКА И КОНСУЛТАТИВНА ДЕЙНОСТ

Образователна дейност:

- образователни ситуации с тематична интеркултурна насоченост;
- допълнителни форми на педагогическо взаимодействие според потребностите и интересите на децата;
- интерактивни игри с учители и родители.

Консултативната дейност:

- консултиране на учители и предоставяне на методическа подкрепа за реализиране на интеркултурно образование в детската градина;
- консултиране, подкрепа и мотивиране на родителите, учителите и лицата, които полагат грижи за децата със социални и/или личностни проблеми, за да се открият възможностите за активен образователния процес.

Практическата дейност:

- реализиране на съвместни дейности с деца и родители от различни етноси;
- уъркшоп и практикуми с медиатор или лица, подпомагащи процеса на интеркултурно образование от НПО.

Мерки	Срок	Отговорници
1. Определяне на екип за координиране на дейностите по интеркултурно образование в детската градина.	Септември 2026 г.	Директор, Педагогически съвет
2. Приемане план за работа по осъществяване на интеркултурно образование в ДГ.	октомври 2026 г.	Директор, Педагогически съвет
3. Организиране на кампании, подкрепящи толерантността, социалната чувствителност, правата на човека и др.	Съгласно План за ИО	Екип - ИО
4. Организиране на празници и събития съобразно календара на световни, международни, европейски, национални, общински, местни, културни дати и празници.	Съгласно План на дейностите по ИО	Екип - ИО
5. Провеждане на срещи и разговори със семейството.	По график на групите	Педагогически екипи по групи
6. Планиране на образователно съдържание и осъществяване на интеркултурно образование, интегрирано в обучението по различните образователни направления в основните и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие.	Постоянен	Педагогически екипи по групи
7. Стимулиране развитието на личностни качества у децата, социална и емоционална интелигентност, емпатия, толерантност, чрез участия в развлекателни, спортни, екологични, творчески и други съвместни дейности.	Съгласно План на дейностите по ИО	Екип – ИО, Педагогически екипи по групи
8. Тренинги с учители и родители за изграждане на позитивен психологически климат в детската градина.	Съгласно План за ИО	Екип – ИО
9. Екипна работа между учителите, другите педагогически специалисти, родителски активи на групите, обществен съвет, заинтересовани институции и неправителствени организации.	Постоянен	Директор, Педагогически съвет, Общ съвет

V. РАМКОВИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОБУЧЕНИЕТО ПО ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

Област на компетентност	Резултати: Знания, умения и отношения резултат на обучението детето	Дейности
Културна осъзнатост	Разпознава културни различия в игрова, познавателна и приложно-продуктивна дейност. Сравнява норми на поведение в културно различен битов и празничен контекст. Преживява чрез игрова дейност значимостта на традиции, обреди и обичаи, характерни за неговата културна общност.	Организиране на празници и събития съобразно календара на световни, международни, европейски, национални, общински, местни, професионални и културни дати и празници.
Интеркултурно образование и права на човека	Притежава базови представи за правата на детето.	
Културни различия, толерантност и конструктивни взаимодействия	Отнася се толерантно към прояви на културни различия, развива базови умения за общуване в процеса на игрова дейност в мултикултурна среда, уважава и цени национални символи и ритуали.	
Културни идентичности	Усвоява знания за празници и обичаи, традиционни за различни културни общности у нас.	Образователна

Настоящата програма е актуализирана на заседание на Педагогическия съвет с Протокол №1/ 15.09.2026 г.

Програмата се актуализира в началото на всяка учебна година и при настъпили промени в нормативните актове.